

Dolina Miłości

Zatoń Dolna

Niespełna 70 km od Szczecina znajduje się mała wieś nad Odrą, Zatoń Dolna. By do niej dojechać wybieramy drogę krajową nr 31, z której zjeżdżamy w prawo na drogę wojewódzką nr 122. 20 km za Widuchową odnajdziemy wieś, która leży 2 km na północny zachód od szosy. Zatoń Dolna położona jest na stokach wzniesień morenowych. Aby dotrzeć do Doliny Miłości należy jechać w stronę mostu na granicy polsko-niemieckiej i przy zjeździe skręcić w pierwszą ulicę w prawo. Po ok. 800 metrach jazdy wałem przeciwpowodziowym z prawej strony będzie zjazd na parking przy polanie Dolnego Folwarku.

Podobno w 1850 roku przy wejściu na teren wzgórz został rozwieszony transparent z hasłem „witamy w dolinie, którą miłość stworzyła”. W ten sposób swego męża, Carla Philippa Humberta witała Anna.

Annie Humbert oprócz transparentu udało się przygotować cały teren parku. Na jego obszarze wytyczono aleje, zbudowano mostki nad strumykami, postawiono altany, stworzono sztuczne stawy. W parku rośło ponad 7000 drzew (w tym czereśnie, platany, jodły i jesiony). Przez dziesiątki lat ród Humbertów dbał o park założony przez Annę. W połowie XIX wieku ogród stał się miejscem ogólnodostępnym, a do II wojny światowej park był ulubionym miejscem zakochanych.

W latach 60. XIX wieku na jednym ze zboczy, niedaleko stawów założono hodowlę bażantów. W tym samym okresie na urwisku opadającym do rzeki utworzono punkt widokowy, który był otoczony balustradą. W latach 80. XIX wieku w południowej części parku na tzw. wzgórzu ruin wybudowano ruinę greckiej świątyni, która była także punktem widokowym. Budowla była drewniana i nie przetrwała do naszych czasów.

W drugiej połowie XIX wieku krajobraz parku był nieco zachwiany przez pobliskie kopalnie. W 1873 roku syn Anny i Carla Philippa, Nery von Humbert kupił jedną z nich i zaprzestał eksploatacji, również w tym roku z powodu nieopłacalności zamknięto

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

ADRES

74-506 Zatoń Dolna

TELEFON

+48 91 489 42 33

GODZINY OTWARCIA

Ogólnodostępny

WWW

www.dolinamilosci.pl

E-MAIL

fzbiuro@gajanet.pl

WSPÓŁRZĘDNE

53.0140698388, 14.2843647689
53° 0' 51", 14° 17' 4"

Nawiguj

Pokaż na mapie

[Dodaj do planu podróży](#)

pozostałe. Tereny po kopalniach nie zostały zagospodarowane, pozostawione naturze po pewnym czasie zarosły. Jedynie dawny dom sztygara został przeznaczony na restaurację, która zaczęła działać w latach 80. XIX wieku. Lokal nazwany „Leśnym Kocurem” został połączony z pozostałą częścią ogrodu alejami.

Pod koniec XIX wieku parkiem zaczął się opiekować wnuk Anny i Carla, Rene von Humbert. W tym okresie Dolina Miłości zdobywała coraz większą popularność, przyjeżdżali tutaj turyści ze Szczecina, Berlina i Schwedt. Uruchomiono specjalne połączenia transportem wodnym, które były dodatkową atrakcją dla przyjezdnych.

Rene von Humbert na wyspach dwóch stawów ustawił dwie barokowe rzeźby, które przedstawiały Apolla i Wenus. Pomniki pochodziły z zamku w Schwedt, a ich twórcą był Carl Philipp Glume, który był nadwornym artystą króla pruskiego. W tym okresie także wybudowana tzw. diabelski most, usprawniono przepływ wody w źródle Klotyldy (nazwa pochodziła od imienia matki Rene) i nasadzono kolejne drzewa owocowe.

W 1907 roku zamknięto bażanciarnię i rozebrano budynki po niej. W czasie pierwszej wojny światowej część parku zaniedbano. Prace porządkujące park były związane z 1927 rokiem, w którym przypadała 100 rocznica objęcia majątku w Krajniku Górnym przez ród Humbertów. To wtedy zapoczątkowano zwyczaj ustawiania pamiątkowych kamieni. Pierwsze pojawiły się na Wzgórzu Uciech i były poświęcone Carlowi i Sophie von Humbert. Kolejne pojawiały się w innych częściach parku. Największe skupisko pamiątkowych kamieni powstało po 1930 roku na wzgórzu, do którego był łatwy dostęp z pół od strony Krajnika Górnego. Ustawiono tam 16 głazów ze znanymi nazwiskami, upamiętniono m.in. Mozarta, Beethovena i Bacha.

W dwudziestoleciu międzywojennym park jeszcze bardziej stał się obiektem publicznym. W 1945 roku Niemcy mieszkający w tych okolicach musieli uciekać przed wojskami radzieckimi – niestety ostatni potomek Anny i Carla – Rene von Humbert nie zdążył tego zrobić i został zabity przez czerwonoarmistów. Po wojnie zaniedbany park niszczał, zabudowania zostały zrujnowane.

Losem parku zainteresował się szczecinianin Ryszard Matecki, który za cel postawił sobie przywrócenie świetności parku. Swoją inicjatywą zaciekał Federację Zielonych GAJA ze Szczecina, która zarządza parkiem na podstawie umowy z Nadleśnictwem Chojna.

Podczas pierwszego etapu rewitalizacji, który został przeprowadzony w latach 2005-2006 odtworzono park naturalistyczny na powierzchni 80 ha. W parku wybudowano cztery wiaty, dwie altany, cztery komplety stołów i ław, zorganizowano dwa miejsca na ognisko, ustawiono kosze na śmieci. Na odcinkach ścieżki edukacyjnej 14 dwujęzycznych tablic dydaktycznych i 12 kierunkowych. Ponadto teren Doliny Miłości został uporządkowany, odtworzono punkt widokowy panoramą na dolinę Odry. Odnowione zostały także kamienie upamiętniające ważne postacie polityki i sztuki. Projekt odnowy parku wciąż trwa.

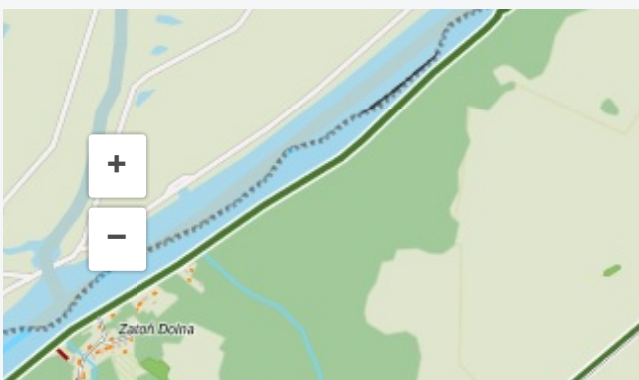
Tagi

[zabytek](#) [rodzinnie](#) [park](#) [spacer](#)

Media

Lokalizacja

Dane mapy © OpenStreetMap CC BY-SA, © WODGIK
Szczecin

KOMENTARZE

Zaloguj się, aby dodać komentarz.

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**Pomorze
Zachodnie**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 - 2013.